

Systemy szkolenia adwokatów w UE

Węgry

Informacje przedstawione przez: Węgierską Izbę Adwokacką (Magyar Ügyvédi Kamara)

Kwiecień, 2014 r.

OPIS KRAJOWEGO SYSTEMU SZKOLENIA ADWOKATÓW na Węgrzech

1. Dostęp do zawodu

Wykształcenie wyższe / studia uniwersyteckie	TAK
Wymagany dyplom ukończenia studiów prawniczych	TAK
Warunki, które musi spełnić adwokat, aby uzyskać pełne prawo do wykonywania zawodu:	<ul style="list-style-type: none">• Odbycie aplikacji, po której następuje egzamin (państwowy egzamin adwokacki);• aby zostać członkiem izby adwokackiej, należy mieć co najmniej roczne doświadczenie w pracy na stanowisku aplikanta, adwokata zatrudnionego w ramach stosunku pracy lub adwokata prowadzącego prywatną praktykę;• wymóg posiadania rocznego doświadczenia w pracy w charakterze aplikanta, adwokata zatrudnionego w ramach stosunku pracy lub adwokata z pełnym prawem do wykonywania zawodu ma zastosowanie zarówno w przypadku zwyczajnej drogi, jak i alternatywnych dróg do zawodu;• adwokaci zatrudnieni w ramach stosunku pracy ponoszą ograniczoną

	<p>odpowiedzialność, natomiast adwokaci prowadzący prywatną praktykę ponoszą pełną odpowiedzialność. Osoba z co najmniej rocznym doświadczeniem w pracy w charakterze aplikanta, adwokata zatrudnionego w ramach stosunku pracy lub adwokata z pełnym prawem do wykonywania zawodu może zostać wpisana na listę adwokatów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wpis na listę adwokatów; • warunki dopuszczalności określone w ustawie (ustawa XI z 1998 r. o adwokaturze / 1998. évi XI. törvény az ügyvédekről), takie jak obywatelstwo państwa członkowskiego UE/EOG, dysponowanie odpowiednim biurem do prowadzenia działalności zawodowej (np. pomieszczenie o powierzchni 12 m², poczekalnia dla klientów, toaleta, dostęp do internetu i telefonu itp.), ubezpieczenie, brak przesłanek niedopuszczalności.
--	---

Alternatywne drogi do zawodu:

Możliwości przejścia z innych zawodów:

- kandydat musi złożyć egzamin organizowany przez Izbę Adwokacką (ten sam egzamin państwowy dla wszystkich zawodów prawniczych – sędziów, prokuratorów, adwokatów, notariuszy itp.) oraz
- aby zostać członkiem Izby Adwokackiej: co najmniej roczne doświadczenie w pracy w charakterze aplikanta, adwokata zatrudnionego w ramach stosunku pracy lub adwokata prowadzącego prywatną praktykę.

2. Szkolenie w trakcie aplikacji

<p>Czy istnieje aplikacja?</p>	<p>TAK</p>	<p>Podstawa prawna:</p> <p>dekret Ministerstwa Sprawiedliwości w sprawie egzaminu państwowego (IM rendelet - a jogi szakvizsgáról)</p> <p>Aplikacja: ustawa XI z 1998 r. o adwokaturze, art.</p>
---------------------------------------	-------------------	---

		13 (1998. évi XI. törvény - az ügyvédekről, 13 § (3) d)
Obowiązkowa	TAK	Ustalony czas trwania: 3 lata
Rodzaje struktur odpowiedzialnych za organizowanie szkoleń w trakcie aplikacji		Za organizację szkoleń w trakcie aplikacji odpowiada Węgierska Izba Adwokacka. Podstawa prawna: art. 97 ust. 3 ustawy XI z 1998 r. o adwokaturze 1998. évi XI. törvény - az ügyvédekről, 97 § (3) Izba Adwokacka może jednak zlecić organizację szkolenia innym organizatorom szkoleń. Treść szkolenia jest regulowana przez właściwe izby adwokackie na szczeblu regionalnym.
Forma szkoleń w trakcie aplikacji		Praktyki w połączeniu ze szkoleniem z zakresu prawa organizowanym przez właściwą izbę adwokacką. Aplikanci adwokaccy muszą w trakcie całego okresu aplikacji wziąć udział w kursach szkoleniowych trwających łącznie 42 dni.
Egzamin wstępny / sprawdzenie wiedzy przed rozpoczęciem aplikacji	TAK	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawdzenie/weryfikacja dyplomu
Ustalony program nauczania w trakcie aplikacji	TAK	Nie istnieje ustalony program nauczania dla wszystkich aplikantów adwokackich. Program nauczania uzgadniają właściwe izby adwokackie. Program nauczania nie jest wspólny dla wszystkich aplikantów adwokackich, lecz jest ustalany przez właściwe lokalne izby adwokackie (na szczeblu krajowym istnieje 20 lokalnych izb adwokackich).
Szczególne zasady dotyczące szkoleń w zakresie prawa UE i szkoleń językowych:		Zasadniczo brak, choć jest to uzależnione od izb regionalnych. Przykładowo program szkoleniowy Izby Adwokackiej w Budapeszcie obejmuje wykłady na temat stosowania prawa UE w sprawach sądowych.

Podział aplikacji na różne etapy	NIE	<p>Aplikacja trwa 3 lata, ale nie ma podziału na różne etapy.</p> <p>Izby opracowują natomiast program szkoleniowy realizowany w trakcie aplikacji. Nie jest on bowiem jednolity i różni się w przypadku każdej izby adwokackiej.</p> <p>Niektóre izby adwokackie, takie jak Izba Adwokacka w Budapeszcie, oferują trzystopniowy program szkoleniowy.</p> <p>Na pierwszym roku główny nacisk kładzie się na ogólne normy regulujące działalność zawodową adwokatów.</p> <p>Drugi rok jest ukierunkowany na praktyczne stosowanie prawa w określonych dziedzinach.</p> <p>Trzeci rok jest poświęcony przygotowaniom do egzaminu państwowego.</p>
Ocena/egzamin po odbyciu aplikacji	TAK	Egzamin państwowy (zob. powyżej, dekret Ministerstwa Sprawiedliwości w sprawie egzaminu państwowego)
<i>3. System doskonalenia zawodowego</i>		
Rozróżnienie między doskonaleniem zawodowym a szkoleniem z zakresu specjalizacji	NIE	
Obowiązek doskonalenia zawodowego	NIE	<p>Na Węgrzech nie istnieje zorganizowany system doskonalenia zawodowego.</p> <p>Izba adwokacka odpowiada za organizację szkolenia zawodowego adwokatów przyjętych do izby. Na takie szkolenie składają się organizowane doraźnie wydarzenia, w których udział jest opcjonalny (art. 12 ust. 2 lit. a) ustawy XI z 1998 r. o adwokaturze).</p>
Obowiązek szkolenia z zakresu specjalizacji		Istnieje możliwość uzyskania dyplomu ze specjalizacji (<i>szakjogászi végzettség</i>). Dyplom ze specjalizacji można

	<p>uzyskać w trakcie studiów podyplomowych w określonej dziedzinie prawa (możliwość ta dotyczy również innych zawodów prawniczych). Szkolenie z zakresu specjalizacji organizuje uczelnia. Szkolenie takie jest otwarte dla wszystkich osób, które ukończyły studia prawnicze, w tym dla zarejestrowanych adwokatów.</p> <p>Uzyskanie takiego dyplomu jest fakultatywne, a adwokaci mają takie same prawa i obowiązki, niezależnie od tego, czy posiadają specjalizację.</p> <p>Podstawa prawna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • art. 116 ust. 1 lit. d) ustawy XI z 1998 r. o adwokaturze dotyczący adwokatów przyjętych do Izby Adwokackiej i wpisanych na listę adwokatów. <p>Dekret Ministerstwa Edukacji Publicznej w sprawie ogólnych warunków organizacji dalszego kształcenia specjalistycznego (10/2006. (IX. 25.) OKM rendelet a szakirányú továbbképzés szervezésének általános feltételeiről), przyjęty zgodnie z ustawą CCIV z 2011 r. o narodowym szkolnictwie wyższym.</p>
Obowiązek nauki języków obcych	Brak
Obowiązek włączenia treści związanych z prawem UE w zakres doskonalenia zawodowego / szkolenia z zakresu specjalizacji	<p>NIE</p> <p>Wiedza na temat prawa UE jest oceniana w ramach egzaminu organizowanego przez Izbę Adwokacką (obowiązkowy moduł dotyczący prawa unijnego).</p>
<i>4. Systemy akredytacji i organizatorzy szkoleń</i>	
Możliwość akredytacji	W systemie węgierskim nie przewidziano wymogów w zakresie akredytacji, organizowane są natomiast doraźne wydarzenia.
Liczba organizatorów szkoleń oferujących działania szkoleniowe w ramach doskonalenia zawodowego	NIE DOTYCZY

Rodzaj organizatorów szkoleń opracowujących akredytowane działania szkoleniowe w ramach doskonalenia zawodowego	NIE DOTYCZY	
Liczba organizatorów szkoleń organizujących działania szkoleniowe przygotowujące do specjalizacji	Od 6 do 10	
Rodzaj organizatorów szkoleń opracowujących akredytowane działania szkoleniowe przygotowujące do specjalizacji	Akredytowani prywatni lub publiczni niekomercyjni organizatorzy szkoleń Podstawa prawna: dekret Ministerstwa Edukacji Publicznej w sprawie ogólnych warunków organizacji dalszego kształcenia specjalistycznego (10/2006. (IX. 25.) OKM rendelet a szakirányú továbbképzés szervezésének általános feltételeiről)	
Działania i metody		
Rodzaj działań szkoleniowych akceptowanych w ramach obowiązku doskonalenia zawodowego lub szkolenia z zakresu specjalizacji	Brak obowiązku doskonalenia zawodowego czy odbywania szkoleń z zakresu specjalizacji	Uczestnictwo w działaniach szkoleniowych w innym państwie członkowskim: TAK – węgierscy adwokaci mogą fakultatywnie uczestniczyć w działaniach szkoleniowych odbywających się w innym państwie członkowskim.
<i>5. Nadzór nad działaniami szkoleniowymi</i>		
Organizacje zaangażowane w nadzorowanie działań z zakresu doskonalenia zawodowego	NIE DOTYCZY – Na Węgrzech nie funkcjonuje system doskonalenia zawodowego.	
Proces nadzoru	NIE DOTYCZY	

Źródło: Projekt pilotażowy – szkolenie europejskich kadr wymiaru sprawiedliwości: „Część 2 – Badanie dotyczące aktualnej sytuacji w zakresie szkolenia adwokatów w dziedzinie prawa UE” realizowany przez Radę Izb Adwokackich i Stowarzyszeń Prawniczych Unii Europejskiej (CCBE) i Europejski Instytut Administracji Publicznej (EIPA)